

**PROGRAM WYCHOWAWCZY  
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 11  
IM. WŁ. BRONIEWSKIEGO  
W TARNOWSKICH GÓRACH**

## **SPIS TREŚCI**

- I. Preambuła
- II. Wizja i Misja szkoły
- III. Wstęp
- IV. Podstawa prawna Szkolnego Programu Wychowawczego
- V. Model absolwenta
- VI. Strategie wychowawcze
- VII. Cele wychowawcze, cele szczegółowe, zadania i formy realizacji
- VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych
- IX. Normy zachowania obowiązujące uczniów
- X. Tematyka działań wychowawczych
- XI. Ceremoniał i tradycje szkolne
- XII. Ewaluacja

## **I. PREAMBUŁA**

Szkolny program wychowawczy został opracowany przy aktywnej współpracy nauczycieli, uczniów oraz rodziców i przyjęty do realizacji przez Radę Pedagogiczną po uzyskaniu akceptacji Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Podstawą tworzenia programu była diagnoza wartości wyznawanych przez społeczność szkolną oraz sytuacji wychowawczej.

Celem programu jest stworzenie jednolitej koncepcji wychowawczej zgodnej z obowiązującymi aktami prawnymi, oczekiwaniami oraz potrzebami środowiska szkolnego i lokalnego.

Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń. Szkoła jedynie wspomaga wychowawczą rolę rodziny. Za realizację programu wychowawczego odpowiadają nauczyciele i pracownicy szkoły, uczniowie oraz rodzice.

Program wychowawczy powstał w oparciu o misję i wizję szkoły.

## **II. WIZJA I MISJA SZKOŁY**

### **WIZJA SZKOŁY**

W naszej szkole dążymy do stworzenia uczniom bezpiecznych i optymalnych warunków do rozwoju postaw i umiejętności koniecznych do funkcjonowania we współczesnym świecie. Nasz uczeń to świadomy obywatel Polski, który szanuje kulturę i historię narodu polskiego, Górnego Śląska i ziemi tarnogórskiej, a także jest otwarty wobec innych narodów Europy.

Wizja szkoły została usystematyzowana w następujących obszarach:

### **1. DYDAKTYKA**

Dbamy o:

- Wysokie efekty nauczania, potwierdzone wynikami sprawdzianów zewnętrznych
- Atrakcyjny system nauczania z metodami aktywizującymi, gwarantującymi

- twórcze i efektywne podejście do procesu nauczania
- Nowoczesne środki dydaktyczne
- Zajęcia pozalekcyjne, zapewniające uczniom zdolnym rozwój umiejętności i zainteresowań, a słabszym – dodatkowe wsparcie i możliwość wyrównania szans edukacyjnych
- Właściwe motywowanie ucznia w celu zachęcania go do ciągłego doskonalenia i zdobywania nowych wiadomości

## **2. OPIEKA I WYCHOWANIE**

Zapewniamy:

- Bezpieczną i przyjazną atmosferę w trakcie pobytu w szkole oraz zajęć organizowanych przez placówkę poza jej terenem
- Atrakcyjne inicjatywy w ramach programu wychowawczego i profilaktycznego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka i środowiska
- Akcje dożywiania dla uczniów
- Aktywną opiekę pedagoga szkolnego
- Pomoc dla dzieci z rodzin najuboższych
- Optymalne warunki dla działalności świetlicy szkolnej

## **3. BAZA LOKALOWA SZKOŁY**

- Estetyczne i funkcjonalne wnętrza budynku, sale lekcyjne, inne pomieszczenia szkolne
- Bezpieczny i zadbane teren przyszkolny
- Nowoczesne środki dydaktyczne, pomoce multimedialne w każdej klasie
- Nowoczesna i funkcjonalna baza sportowa szkoły
- Ogród botaniczny jako wyodrębnione miejsce dla najmłodszych

## **4. KADRA PEDAGOGICZNA**

- Nauczyciele stale doskonalący swoją wiedzę i umiejętności, rzetelnie przygotowani do działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
- Wzajemna wymiana doświadczeń i umiejętności
- Nauczyciele przyjaźnie nastawieni wobec uczniów, otwarci na ich potrzeby i inicjatywy

## **5. PROMOCJA SZKOŁY**

- Rodzice zaangażowani w życie szkoły i wspierający jej inicjatywy
- Dokonania i osiągnięcia uczniów znane w środowisku szkolnym i pozaszkolnym
- Uczniowie zaangażowani w organizację imprez szkolnych i pozaszkolnych
- Festyny środowiskowe jako okazja do zaprezentowania dokonań uczniów

## **MISJA SZKOŁY**

**Wyróżnia nas wysoka jakość pracy, kreatywne podejście do dydaktyki i wychowania, dążenie do tego, by szkoła była nowoczesną placówką wyposażoną i działającą na miarę XXI wieku.**

**Jesteśmy szkołą, która:**

- Dąży do wysokich efektów kształcenia zgodnego z wymogami nowoczesnego społeczeństwa
- Stwarza solidne podstawy wiedzy potrzebne do rozpoczęcia nauki w gimnazjum
- Wspomaga wszechstronny rozwój dziecka zapewniając mu przyjazną i bezpieczną atmosferę nauki i zabawy

- Wychowuje w oparciu o szacunek dla drugiego człowieka, uniwersalnego systemu wartości, tradycji narodowych i regionalnych
- Wspomaga rodzinę w procesie wychowawczym i ściśle z nią współpracuje
- W procesie dydaktycznym i wychowawczym uwzględnia potrzeby uczniów oraz środowiska lokalnego
- Reaguje na zmiany i jest otwarta na nowe, twórcze inspiracje

### **III. WSTĘP**

#### **Charakterystyka środowiska lokalnego**

Bobrowniki Śląskie - dzielnica, w której zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa nr 11, to rozległy obszar wyrobisk pokopalnianych. Wydobywano tu niegdyś rudy cynku i ołowiu. Przed laty Bobrowniki Śląskie były odrębną osadą wiejską, obecnie stanowią integralną dzielnicę Tarnowskich Gór – miasta położonego w samym centrum Górnego Śląska.

Wiele rodzin zamieszkuje Bobrowniki Śląskie od pokoleń, stąd środowisko lokalne uchodzi za ściśle zintegrowane i przywiązane do swojej dzielnicy. Dominują tu rodziny wielopokoleniowe, zamieszkujące pod wspólnym dachem, dzielące ze sobą codzienne obowiązki, radości i problemy. Jeszcze do niedawna dominującym zajęciem mieszkańców było rolnictwo, wielu z nich pracowało w bytomskich kopalniach i tarnogórskich zakładach, takich jak „Tagor”, czy „Faser”. Obecnie, w związku z redukcją zatrudnienia i likwidacją wielu miejsc pracy, znaczna część mieszkańców przeszła na wcześniejszą emeryturę lub rozpoczęła własną działalność gospodarczą.

Zycie kulturalne dzielnicy skupia się wokół imprez i inicjatyw podejmowanych przez szkołę oraz Katolickie Centrum Kultury, działające przy Parafii Przemienienia Pańskiego. O aktywność fizyczną Bobrowniczanie dba lokalny Klub Sportowy, który posiada do swej dyspozycji nowoczesny stadion.

Na uwagę zasługują walory krajobrazowe Bobrownik Śląskich, uznawanych za jedną z najpiękniejszych dzielnic Tarnowskich Gór.

#### **Historia szkoły**

Początki Szkoły Podstawowej nr 11, jako placówki funkcjonującej w obecnie zajmowanym budynku, wiążą się z ogólnopolską inicjatywą z lat 60 – tych ubiegłego stulecia „Tysiąc szkół na tysiąclecie Państwa Polskiego”. Kamień węgielny pod budowę gmachu wraz z salą gimnastyczną położono 1 września 1959. Budowę dość szybko zakończono i 3 września 1962 r. uczniowie rozpoczęli naukę w nowoczesnym budynku szkoły, której nadano imię Władysława Broniewskiego.

W głównym gmachu „Jedenastki” znalazły się pomieszczenia lekcyjne dla klas starszych, młodsze dzieci uczyły się natomiast w „starym” budynku szkolnym (obecny hotel „Aslan”) aż do roku 1999, gdy czas nauki w szkole podstawowej skrócono do sześciu lat.

Szkołę wyposażono w pomoce naukowe, z czasem zaczęła też tu funkcjonować biblioteka i świetlica. Dydaktyczne i wychowawcze zadania placówki od początków jej istnienia wspierała działalność licznych organizacji, kół zainteresowań, zajęć dodatkowych, organizowano tu wycieczki, rajdy, spotkania plenerowe, z sukcesem uczestniczono w konkursach i zawodach.

#### **Stan obecny**

Szkoła dysponuje obiektami, pomieszczeniami i wyposażeniem odpowiednim do właściwego przebiegu kształcenia, wychowania i opieki. Budynek jest stale modernizowany, posiada jedenaście sal lekcyjnych, w tym pracownię informatyczną,

bibliotekę szkolną wraz z czytelnia oraz świetlice. Wyposażenie placówki jest właściwie utrzymane i zabezpieczone.

Wszystkie pomieszczenia zostały zaopatrzone w środki dydaktyczne odpowiednie dla potrzeb uczących się w nich dzieci (magnetofony, telewizory, odtwarzacze DVD, plansze, gry edukacyjne itp.). Sześć klas wyposażono w tablice multimedialne lub projektory. W roku szkolnym 2014/2015 zmodernizowano pracownię komputerową i wyposażono ją w kompletny sprzęt multimedialny oraz nowoczesne komputery z pełnym oprogramowaniem.

Sala gimnastyczna, jasna i przestronna, została gruntownie wyremontowana, podobnie jak uczniowskie toalety, spełniające teraz wszystkie wymogi bezpieczeństwa i higieny. Dla najmłodszych uczniów wydzielono specjalne pomieszczenie, pełniące rolę pokoju zabaw i rekreacji, wyposażone w sprzęt wspomagający fizyczny rozwój dziecka.

Księgozbiór szkolnej biblioteki zaspokaja czytelnicze potrzeby i zainteresowania uczniów, jest systematycznie wzbogacany o nowe pozycje.

Świetlica, pełniąca także funkcję szkolnej stołówki, została odremontowana i dostosowana do zadań opiekuńczo – wychowawczych. Stale eksponowane są tu prace uczniów, wydzielono również specjalne miejsce z kurtyną na teatralne występy dzieci.

Placówka dysponuje boiskiem wielofunkcyjnym, a także ogrodem dydaktycznym, będącym miejscem warsztatów oraz terenem rekreacji dla najmłodszych.

Uczniowie SP 11 uczestniczą w różnorodnych formach zajęć pozalekcyjnych.

Działają tu koła zainteresowań, koła przedmiotowe, organizuje się zajęcia sportowe i artystyczne. Dodatkowe zajęcia organizowane są także w ramach projektów unijnych, dających wyjątkową szansę doskonalenia i rozwoju. Uczniowie „Jedenastki” osiągają liczne sukcesy w konkursach, turniejach i zawodach – dzięki nim placówka zyskała zaszczytne miano „Szkoły Odkrywców Talentów”.

Przeprowadzona w środowisku szkolnym diagnoza pozwoliła określić sukcesy, jakie osiągnęliśmy w sferze wychowawczej oraz wskazała problemy na które należy zwrócić szczególną uwagę w pracy wychowawczej.

Sukcesami wychowawczymi szkoły są:

- poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole
- dobra współpraca z rodzicami
- właściwe relacje uczniów z nauczycielami
- aktywny udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych
- znajomość zasad i norm postępowania obowiązujących w szkole
- przestrzeganie przez większość uczniów tych zasad i norm
- osiągnięcia uczniów w różnych dziedzinach
- efektywna współpraca z instytucjami i organizacjami
- brak akceptacji zachowań społecznie szkodliwych oraz niebezpiecznych dla życia i zdrowia

Problemami wychowawczymi szkoły są:

- stosowanie agresji słownej i fizycznej
- zachowania i zabawy uczniów stwarzające potencjalne zagrożenie dla ich zdrowia

- zbyt niski poziom tolerancji i empatii wobec innych ludzi
- niski poziom motywacji do nauki uczniów z grup ryzyka
- nadmierna koncentracja jedynie na swoich potrzebach

W trosce o wszechstronny rozwój uczniów wdrożono programy edukacyjno – wychowawcze oraz profilaktyczne.

W placówce prowadzone są cykliczne kampanie i programy, których celem jest przeciwdziałanie zagrożeniom XXI wieku.

W celu zapewnienia uczniom właściwego wprowadzenia w funkcjonowanie społeczne oraz stworzenia optymalnych szans rozwoju, szkoła współpracuje z następującymi instytucjami: Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Wydziałem III Rodzinnym i Nieletnich przy Sądzie rejonowym w Tarnowskich Górach, Komendą Powiatową w Tarnowskich Górach, z parafią rzymskokatolicką pw. Przemienienia Pańskiego w Bobrownikach Śląskich, Strażą Pożarną, Radą Dzielnicy Bobrowniki Śląskie.

W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w naszej placówce zainstalowany został monitoring wizyjny.

Najważniejsze wartości wybrane przez całą społeczność szkolną:

- bezpieczeństwo
- uczciwość
- przyjaźń
- rodzina
- prawda
- nauka

Uczniowie wskazali następujące wartości:

- bezpieczeństwo
- nauka
- przyjaźń
- religia
- prawda
- rodzina

Program Wychowawczy szkoły wypływa ze wspólnej, wypracowanej przez rodziców, nauczycieli i uczniów myśli opartej o system wartości. Jego zadaniem jest kształtowanie wszechstronnego rozwoju

dziecka poprzez wzmacnianie postaw opartych na wartościach, pracę nad sobą, z poszanowaniem siebie i innych.

Integralną częścią Szkolnego Programu Wychowawczego jest Program Profilaktyki dostosowany do wieku uczniów i sytuacji środowiska.

#### **IV. PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art.. 72
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 2156)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U z 2012 poz. 977)
4. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1286)
5. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 382)
6. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 298)
7. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 20 lipca 2005 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz. U. 2015 r. poz. 1390)
8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. z późniejszymi zmianami (ostatnia zmiana z dnia 24 kwietnia 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 875)
9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. z późniejszymi zmianami (ostatnia zmiana Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375)
10. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 poz. 1249).
11. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.)

#### **V. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY**

Absolwent naszej szkoły to świadomy obywatel Polski, który szanuje kulturę i historię narodu polskiego, Górnego Śląska i ziemi tarnogórskiej, pozostając jednocześnie otwartym wobec innych narodów Europy.

Nasz absolwent:

1. Posiada solidne podstawy wiedzy, umożliwiające mu podjęcie nauki w gimnazjum.
2. Jest komunikatywny – potrafi formułować różne wypowiedzi w mowie i w piśmie.
3. Potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu podstawowym.
4. Umie korzystać z różnych źródeł informacji, by pozyskać potrzebną mu wiedzę.
5. Posiada poczucie swojej wartości i indywidualności.
6. Zna swoje mocne i słabe strony, co ułatwia mu optymalne wykorzystanie swoich możliwości.
7. Jest ciekawy świata i ludzi, otwarty na nową wiedzę i doświadczenia.
8. Ma ukształtowany system wartości moralnych, szanuje je i respektuje.
9. Potrafi rozpoznać różnorodne zagrożenia cywilizacyjne, właściwie je ocenić i przyjąć postawę zapewniającą mu bezpieczeństwo.
10. Szanuje innych ludzi, jest wobec nich życzliwy i tolerancyjny.
11. Dbą o swoje zdrowie i rozwój fizyczny.
12. Szanuje narodowe symbole i tradycje.
13. Zna i szanuje kulturę swojego regionu.
14. Zna i rozumie zasady ekologicznego stylu życia.
15. Szanuje swoją rodzinę i jest świadomy roli, która w niej odgrywa.

## **VI. STRATEGIE WYCHOWAWCZE**

Szkoła w swoich działaniach wychowawczych zmierza do wszechstronnego rozwoju ucznia w sferze intelektualnej, psychicznej, fizycznej i zdrowotnej, społecznej oraz moralnej. W zależności od potrzeb ucznia proces ten dokonuje się poprzez:

- wspomaganie jego potencjału,
- korygowanie ewentualnych dysfunkcji,
- kształtowanie pożądanych postaw i zachowań,
- zapobieganie zakłóceniom jego rozwoju w przyszłości.

## **VII. CELE WYCHOWAWCZE, CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA I FORMY REALIZACJI**

### **Cel główny programu:**

**Wychowanie dziecka świadomego dokonywanych wyborów i gotowego do autokreacji na drodze do właściwego dla niego sukcesu szkolnego**

### **Cele szczegółowe:**

- stworzenie w szkole środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego, intelektualnego, społeczno - kulturowego, moralnego, duchowego, oraz fizycznego,
- inspirowanie i budzenie w uczniach dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- kształtowanie nawyków rzetelnej pracy niezbędnych do osiągnięcia celów,
- przygotowanie dzieci do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie przez odwoływanie się do dziedzictwa kulturowego i kształtowanie postaw patriotycznych,
- wskazywanie dróg ku rozpoznawaniu i świadomemu wyborowi wartości,
- uczenie tolerancji wobec odmienności, inności i niepełnosprawności oraz stwarzanie możliwości wyrażania pozytywnych postaw w kontakcie z drugim człowiekiem,
- kształtowanie postaw dialogu i współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, współtworzenia klimatu zaufania i zdrowych relacji między wszystkimi uczestnikami życia szkolnego,
- tworzenie warunków sprzyjających bezpieczeństwu ucznia oraz kształtowanie właściwych postaw w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.

## **ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY**

### **Jako środowiska wychowawczego:**

- Stwarzanie dzieciom warunków do poznania samego siebie, swoich mocnych i słabych stron.
- Poznawanie człowieka i nabywanie umiejętności porozumiewania się z nim.
- Poznawanie środowiska przyrodniczego przez pryzmat swojego zdrowia psychicznego i fizycznego.
- Rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody i jej użyteczności.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielnego \_życia.
- Poznawanie zasad higieny i zdrowego stylu \_życia.
- Prowadzenie profilaktyki uzależnień.
- Rozwijanie sprawności fizycznej
- Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

## 1. SFERA INTELEKTUALNA

| Lp. | ZADANIA WYCHOWAWCZE                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | FORMY REALIZACJI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <p>Wspieranie rozwoju uczniów, zapewnienie każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego możliwości</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Motywowanie i kształtowanie właściwej postawy wobec nauki i pracy</li> <li>• Wyrównywanie szans edukacyjnych</li> <li>• rozwijanie uzdolnień i wyłanianie talentów</li> </ul> | <p>Prezentacja osiągnięć uczniów, udział projektach edukacyjnych, współpraca z rodzicami</p> <p>Dokonywanie wielospecjalistycznej oceny możliwości psychofizycznych uczniów.</p> <p>Organizowanie pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniom mającym problemy z nauką (rewalidacja, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia z logopedą, pedagogiem i psychologiem, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, pomoc koleżeńska)</p> <p>koła zainteresowań, konkursy, występy artystyczne, indywidualna praca z uczniem zdolnym</p> |
| 2.  | Wdrażanie do korzystania z osiągnięć współczesnej technologii                                                                                                                                                                                                                                                           | tablice interaktywne, komputery, zajęcia komputerowe, konkursy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

## 2. SFERA PSYCHICZNA

| Lp. | ZADANIA WYCHOWAWCZE                                                                                                                                                                   | FORMY REALIZACJI                  |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.  | <p>Zapewnienie właściwych warunków do pracy umysłowej w szkole</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Właściwe planowanie czasu przeznaczonego na naukę i wypoczynek</li> </ul> | organizacja roku szkolnego, planu |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                 |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształtowanie świadomości rodziców i uczniów dotyczących zasad efektywnego uczenia się</li> <li>• Dbłość o ład i dyscyplinę podczas lekcji</li> <li>• Stosowanie zasady indywidualizacji nauczania, stopniowania trudności</li> </ul>                                                                                                                                   | <p>lekcji z uwzględnieniem komfortu pracy umysłowej</p> <p>lekcje wychowawcze, poradnictwo i psychoedukacja dla rodziców</p>                                                    |
| 2. | <p>Kształtowanie postaw i zachowań chroniących zdrowie psychiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijanie poczucia własnej wartości uczniów</li> <li>• Rozwijanie zainteresowań i pasji</li> <li>• Uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami</li> <li>• Uczenie strategii postępowania w sytuacjach trudnych</li> <li>• Kształtowanie poczucia odpowiedzialności</li> </ul> | <p>udział uczniów w konkursach, akcjach, programach, zajęciach teatralnych, sportowych, psychologicznych, zajęcia z wychowawcą , warsztaty profilaktyczne o różnej tematyce</p> |
| 3. | <p>Wstępne zapoznavanie uczniów z istniejącymi na rynku pracy zawodami. Wyszukiwanie predyspozycji i ograniczeń do ich wykonywania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>zajęcia wychowawcami, z psychologiem i pedagogiem</p>                                                                                                                        |

### 3. SFERA FIZYCZNA

| Lp. | ZADANIA WYCHOWAWCZE                                                                                                                                                                                                                                                                    | FORMY REALIZACJI                                                                                                                                                                |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <p>Promowanie zdrowego stylu życia</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozwijanie potrzeby dbałości o zdrowie</li> <li>• propagowanie zasad zdrowego odżywiania się</li> <li>• kształtowanie świadomości własnego ciała</li> <li>• promowanie aktywności fizycznej</li> </ul> | <p>lekcje wychowawcze, lekcje WDŻ, pogadanki z higienistką, warsztaty profilaktyczne, spotkania ze specjalistami, lekcje przyrody, udział w konkursach, akcjach, programach</p> |
| 2.  | <p>Zapewnienie warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>baza sportowa szkoły, organizowanie zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym , udział w zawodach i konkursach, korzystanie z Aqua Parku i Hali Sportowej</p>             |
| 3.  | <p>Kształtowanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najwyższych wartości:</p>                                                                                                                                                                                                | <p>zajęcia z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem, udział</p>                                                                                                                  |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                              |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <ul style="list-style-type: none"> <li>uczenie postaw pomocowych</li> <li>uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy</li> <li>kształtowanie asertywności wobec zagrożeń współczesnego świata</li> <li>budowanie empatii wobec niepełnosprawności</li> </ul>                                                                                       | w konkursach, zajęcia z pierwszej pomocy, warsztaty profilaktyczne, organizowanie imprez     |
| 4. | <p>Rozwijanie postaw proekologicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uwrażliwianie na zagrożenia związane z niszczeniem środowiska naturalnego.</li> <li>Kształtowanie postaw sprzyjających środowisku naturalnemu (segregacja odpadów, oszczędność wody, energii).</li> <li>Wpajanie nawyku utrzymywania ładu i porządku</li> </ul> | lekcje wychowawcze, udział w akcjach, zajęcia w ogrodzie szkolnym, zbiórki surowców wtórnych |

#### 4. SFERA SPOŁECZNA

| Lp. | ZADANIA WYCHOWAWCZE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | FORMY REALIZACJI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <p>Rozwijanie umiejętności i postaw pozwalających poprawnie funkcjonować w społeczeństwie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>uczenie sposobów prawidłowego komunikowania się.</li> <li>dbałość o kulturę języka.</li> <li>uczenie zasad właściwego zachowania się</li> <li>Kształtowanie postaw tolerancji</li> <li>Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie</li> <li>Kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających budowaniu właściwych relacji z drugim człowiekiem</li> <li>Wzmacnianie znaczenia rodziny</li> <li>Otoczenie szczególną opieką uczniów z rodzin niepełnych i dysfunkcyjnych</li> <li>Uwrażliwianie na zagrożenia wpływające na funkcjonowanie w społeczeństwie</li> </ul> | lekcje wychowawcze, lekcje WDŻ, zajęcia z pedagogiem, psychologiem, warsztaty, zajęcia ze specjalistami, projekty edukacyjne, akcje, imprezy organizowane dla rodziców i uczniów oraz we współpracy z rodzicami i uczniami, konkursy, pogadanki dla uczniów i rodziców, współpraca z lokalnymi organami państwowymi, organizacjami, instytucjami, |
| 2.  | <p>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kształtowanie postaw szacunku wobec godła i hymnu państwowego</li> <li>Uczenie szacunku do historii, kultury i tradycji własnego</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | lekcje wychowawcze, lekcje historii, zajęcia pozalekcyjne, projekty edukacyjne, apele okolicznościowe, imprezy, konkursy                                                                                                                                                                                                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | kraju                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                             |
| 3. | Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego <ul style="list-style-type: none"> <li>• korzystanie z dorobku kultury narodowej</li> </ul>                                                                                                   | wycieczki edukacyjne, seanse filmowe, zwiedzanie wystaw i muzeów, projekty edukacyjne                                                                                                                                                       |
| 4. | Poszanowanie i pielęgnowanie zwyczajów regionalnych, tradycji, gwary <ul style="list-style-type: none"> <li>• zapoznanie z historią, kulturą i językiem własnego regionu</li> <li>• udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych</li> </ul>        | zajęcia z wychowawcą, lekcje historii, języka polskiego, wycieczki, konkursy, lekcje w sali regionalnej, zwiedzanie wystaw,                                                                                                                 |
| 5. | Budowanie szacunku dla tradycji szkoły                                                                                                                                                                                                             | wystawy nagród, zdjęcia absolwentów, kronika                                                                                                                                                                                                |
| 6. | Wspieranie samorządności uczniowskiej <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stosowanie procedur demokratycznych w społeczności uczniowskiej</li> <li>• Współudział uczniów w realizowaniu zadań uwzględnionych w planie pracy szkoły</li> </ul> | wybory samorządów klasowych, samorządu szkolnego i jego opiekuna, zapoznanie z planem pracy szkoły, opracowanie planu pracy samorządu uczniowskiego, zgłaszanie inicjatyw do planu pracy szkoły i dokonywanie okresowej ewaluacji programów |

## 5. SFERA MORALNO – DUCHOWA

| Lp. | ZADANIA WYCHOWAWCZE                                                                                              | FORMY REALIZACJI                                                     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Podkreślanie roli uniwersalnych wartości w życiu człowieka                                                       | lekcje wychowawcze, religii, historii, języka polskiego, zajęcia z   |
| 2.  | Kształtowanie postaw moralnych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości                              | pedagogiem i psychologiem, udział w apelach, akcjach, kiermaszach,   |
| 3.  | Tworzenie atmosfery serdeczności, życzliwości i wzajemnego szacunku pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami | pogadanki i warsztaty dla uczniów i rodziców, współpraca z miejscową |
| 4.  | Kształtowanie właściwych postaw rodzicielskich                                                                   | parafią, życzliwe traktowanie                                        |
| 5.  | Kształtowanie właściwych postaw wobec niepełnosprawności                                                         | ucznia, udział we wspólnych imprezach całej społeczności szkolnej    |

## **VIII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH**

### **Dyrekcja:**

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwiać udział w kursach pedagogicznych,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom jak i pracownikom szkoły (dyżury nauczycielskie, dyżury uczniów klas VI, dyżury pracowników szkoły, monitoring wejść i wyjść osób wchodzących i wychodzących ze szkoły, monitoring wizyjny).

### **Pedagog szkolny:**

- interweniuje i mediuje w sytuacjach kryzysowych,
- wspiera wychowawców nauczycieli oraz pozostałych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dla dobra uczniów ściśle współpracuje z psychologiem szkolnym, Dyрекcją i Radą Pedagogiczną,
- ma obowiązek wspierania uczniów w procesie edukacji, ich codziennych problemach ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością,
- ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom, które padły ofiarą przestępczości
- ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją i z sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej potrzeby),
- w sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci,
- diagnozuje sytuacji wychowawcze, indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określania przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,

- poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych,
- zabiega i wnioskuje o różne formy pomocy materialnej dla uczniów rodzin borykających się z problemami finansowymi.

### **Psycholog szkolny:**

- udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb szczególnie uczniom z niepełnosprawnością,
- wspiera wychowawców nauczycieli oraz pozostałych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dla dobra uczniów ściśle współpracuje z pedagogiem szkolnym, Dyrekcją i Radą Pedagogiczną.

### **Wszyscy nauczyciele :**

- powinni być w stosunku do siebie krytyczni, konsekwentni, otwarci na zmiany,
- powinni swoją postawą i wiernością normom etycznym dawać przykład uczniom,
- powinni traktować ucznia podmiotowo,
- mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci złego zachowania i niedostosowania społecznego,
- mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi czuwającymi nad programem resocjalizacji uczniów trudnych (w przypadku zgłoszenia przez kuratora takiej potrzeby),
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- powinni proponować uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście udzielając pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek, wyjść itp.,
- są odpowiedzialni za inspirowanie wzajemne nauczycieli i uczniów do twórczych poszukiwań.

### **Wychowawcy klas:**

- samodzielnie lub we współpracy z pedagogiem i /lub psychologiem szkolnym prowadzą w różnych formach szkolenia dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również tych z problemami i niedostosowanych społecznie,
- wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- mają obowiązek kształtować właściwe stosunki między uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osoby,
- reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- kształtują umiejętność pracy w zespole, uczą demokratycznego podejmowania decyzji, elastyczności w zachowaniu,
- współtworzą plan wychowawczy szkoły (na dany rok szkolny) realizujący treści i cele programowe programu wychowawczego szkoły.

### **Pracownicy administracyjno – obsługowi**

w przypadku zauważenia niepożądanych zachowań dzieci bądź obecności osób postronnych natychmiast informują dyrektora szkoły.

### **Rada Rodziców:**

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły,
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły.

### **Samorząd Uczniowski:**

- jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły i w środowisku lokalnym,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- wśród rówieśników inicjuje i propaguje sposoby radzenia sobie z trudnościami, złymi emocjami oraz uczy prozdrowotnego stylu życia,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

### **Rodzice:**

- powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście,
- mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w danej klasie i szkole,
- rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

## **IX. NORMY ZACHOWANIA OBOWIĄZUJĄCE UCZNIÓW**

### **Uczniowie:**

1. Zawsze są przygotowani do lekcji.
2. Zachowują się kulturalnie i z szacunkiem.
3. Nie stosują przemocy fizycznej, psychicznej i słownej.
4. Swoim zachowaniem, zabawami nie stwarzają zagrożeń dla siebie i innych.
5. Szanują sprzęt szkolny, swoją i cudzą własność.
6. Szanują przyrodę, dbają o zieleni wokół szkoły, w szkole i w miejscu zamieszkania.
7. Wymienione normy zachowania obowiązują także w kinie, teatrze i na wycieczkach szkolnych oraz w miejscach publicznych.

## X. TEMATYKA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

### Plan działań wychowawczych dla klasy PIERWSZEJ

**Cel wychowania:** Dziecko znajduje swoje miejsce w grupie i działa w niej

**Efekty działań wychowawczych:**

- Ma poczucie przynależności do klasy, jako ważnego jej ogniwa.
- Chce i wyraża potrzebę działania w klasie, jako grupie rówieśniczej.
- Współtworzy i respektuje normy grupowe.
- Doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie grupy.

| Cele operacyjne                  | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Osoba odpowiedzialna                                                                  | Sposób ewaluacji                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Poznajemy się przez zabawę.   | Gry i zabawy integracyjne np.: „Jak masz na imię?” „Pozwólcie, że wam przedstawię...” Organizujemy i bierzemy udział w uroczystościach klasowych np.: urodziny, imieniny pasowanie na ucznia wigilia klasowa                                                                                                                                                                             | Wychowawca Pedagog szkolny                                                            | <b>Obserwacja</b><br>wychowawca ,<br>pedagog,<br>rodzice<br><b>Rozmowy</b><br>wychowawca,<br>rodzice<br><b>Metody projekcyjne</b><br>np. „zdjęcie”                                                                                                                                                      |
| 2. Tworzymy grupy zadaniowe.     | Należymy do „Klasowego Klubu Przyjaciół”. Kwiatów, Porządku, Biblioteki, itp. Ustalamy zakresy obowiązków (przynależność okresowo zmienna) Redagujemy „Tygodnik Pierwszaka” i pracujemy w dziale: reporterskim (obserwuje i relacjonuje ważne wydarzenia w klasie i szkole) plastycznym ( w pracach plastycznych przedstawia w/w wydarzenia) technicznym (dba o właściwy wygląd gazetki) | Wychowawca<br>Uczniowie<br>Bibliotekarz<br>Wychowawca Rodzice<br>Uczniowie redaktorzy | <b>Eksperyment kontrolowany</b><br>Dyrektor szkoły,<br>zespoły wychowawcze,<br>pedagog,<br>wychowawca<br><b>Analiza dokumentów klasowych</b><br>wychowawca<br>rodzice<br><b>Analiza wytworów pracy dzieci</b><br>wychowawca<br>rodzice<br>pedagog<br>Testy socjometryczne - np. „Plebiscyt życzliwości” |
| 3. Prezentujemy się dla innych . | Ekspresja: teatralna (przedstawienia szkolne, dla przedszkolaków) plastyczna (wystawy prac plastycznych) muzyczna (koncert np. kolęd, piosenki regionalnej) Wspólna ocena naszych działań i osiągnięć                                                                                                                                                                                    | Wychowawca Rodzice<br>Uczniowie Rada<br>Szkoły Uczniowie<br>Wychowawca klasy          | <b>Analiza dla rodziców. Analiza wytworów pracy dzieci</b><br>wychowawca<br>rodzice<br>pedagog<br><br><b>Rozmowa o przeżyciach dzieci podczas działań</b>                                                                                                                                               |

## Plan działań wychowawczych dla klasy DRUGIEJ

**Cel wychowania:** Zna normy dobrego wychowania i według nich postępuje

**Efekty działań wychowawczych:**

- Szanuje dorosłych, młodszych i rówieśników, okazuje im to w słowach i działaniu
- Nawykowo stosuje zwrotu grzecznościowe
- Zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować
- Doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie grupy.

| Cele operacyjne                                                                        | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Osoba odpowiedzialna                                                                       | Sposób ewaluacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Poznajemy regulaminy zachowania w instytucjach publicznych stosujemy się do nich.   | Spektakl teatralny Seans filmowy Przedstawienie operowe itp. Wystawa Muzeum Strojem oraz zachowaniem respektujemy regulaminy imprez kulturalnych Korzystamy z biblioteki szkolnej i publicznej Poznajemy piękno naszej ojczyzny (miasta, regionu i kraju): wycieczki krajoznawczo - turystyczne wyjazd śródroczny (zdobywanie odznak turystycznych) | Rodzice Dyrektor Szkoły Wychowawca Bibliotekarz Rodzice Dyrektor Szkoły Rodzice Wychowawca | Rodzice Wychowawca Pracownicy instytucji kulturalnych np. kustosz<br><b>Analiza dokumentów</b><br>obserwacja Pracownicy bibliotek i czytelnicy Wychowawca<br><b>Obserwacja dokonań uczniów</b><br>wychowawca<br><b>Analiza korespondencji i rozmowy - rodzice</b><br><b>Analiza wytworów plastycznych</b> - pedagog, wychowawca<br><b>Zdobywanie sprawności turystycznych</b> - przewodnicy PTTK |
| 2. Tworzymy i uczestniczymy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa. | Redagujemy Kronikę Szkoły (klasy) z oznaczeniem ważnych dat i planowanych odnośnie tego działań klasowych, grupowych i indywidualnych. Bierzymy udział w ważnych uroczystościach - przygotowanie scenariuszy działań odpowiednich dla poszczególnych imprez. Znamy przeszłość naszego regionu i jego tradycje.                                      | Rodzice Dziadkowie Wychowawca Dyrektor Szkoły                                              | <b>Analiza dokumentów szkolnych</b><br>Dyrektor Szkoły Wychowawca<br><b>Obserwacje dokonań uczniów</b><br>Rodzice i dziadkowie<br><b>Ankiety ewaluacyjne dla rodziców</b>                                                                                                                                                                                                                        |
| 3. Znamy i stosujemy formy dobrego zachowania w miejscach publicznych.                 | Wiemy jak się zachować będąc w: środkach komunikacji publicznej instytucjach użyteczności publicznej Wycieczki tematyczne np. na pocztę, do ośrodka zdrowia, zakładu pracy, itp.                                                                                                                                                                    | Wychowawca Rodzice Pracownicy instytucji                                                   | Wychowawca Rodzice                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## Plan działań wychowawczych dla klasy TRZECIEJ

**Cel wychowania:** Dziecko umie zachować się w sytuacjach trudnych

**Efekty działań wychowawczych:**

- Zna i rozumie pojęcia norma, prawo, obowiązek, tolerancja, godność
- Dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je
- Rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje
- Zna formy odmawiania innym osobom
- Wie, do kogo może zwrócić się o pomoc.

| Cele operacyjne                                                | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Osoba odpowiedzialna                                                                             | Sposób ewaluacji                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Układamy naszą KONWENCJĘ PRAW DZIECKA.                      | Wymyślamy i zapisujemy prawa i obowiązki ważne dla nas dzieci - „burza mózgów” Sporządzamy dziecięcy słownik prawny Wykonujemy szkolną gazetkę ścienną                                                                                                                                                                                          | Wychowawca<br>Pedagog szkolny<br>Uczniowie<br>Nauczyciele przedmiotów artystycznych technicznych | <b>Analiza dokumentu</b><br>Dyrektor Szkoły<br>Nauczyciele<br><b>Sondaż wśród uczniów dotyczący ważności i potrzeby informowania o prawach dzieci</b> |
| 2. Tworzymy MAPE PRZYJACIOŁ DZIECI.                            | Odwiedzamy osoby i instytucje wspomagające szkołę np.: pedagog higienistka, policja Rada Miejska organizacje pozarządowe - wycieczki tematyczne Przedstawiamy na gazetce osoby i instytucje pomagające dzieciom z ich adresami, numerami telefonów i sposobem dotarcia do nich                                                                  | Wychowawca<br>Rodzice<br>Dyrektor Szkoły<br><br>Uczniowie<br>Wychowawca<br>Rodzice               | <b>Analiza pracy uczniów</b><br>nauczyciele<br>uczniowie<br>pozostałych klas                                                                          |
| 3. Uczymy się egzekwować swoje prawa.                          | Prawidłowo oceniamy sytuację - gry dramatyczne umożliwiające rozróżnianie dobra i zła w życiu codziennym dziecka Trenujemy umiejętności reagowania w różnych sytuacjach - symulacja, czyli odgrywanie ról zgodnie z ich realizacją w prawdziwym świecie                                                                                         | Pedagog szkolny<br>Wychowawca                                                                    | <b>Rozmowy z rodzicami</b><br>Wychowawca<br>Dyrektor Szkoły<br>Pedagog szkolny                                                                        |
| 4. Przekonujemy innych do KONWENCJI PRAW DZIECKA i obowiązków. | Zapoznajemy dzieci i dorosłych z prawami i obowiązkami dziecka - różne formy ekspresji: teatralna - przedstawienia, happening szkolny plastyczna - plakaty, gazetka ścienna muzyczna - śpiewniki tematyczne słowna - audycja radiowa Urządzamy Sejmik Koleżeński - odgrywanie zamienionych ról uczniów, rodziców, nauczycieli przez nich samych | Wychowawca<br>Nauczyciele przedmiotów artystycznych<br>Rodzice<br>Rada Szkoły                    | Sondaż wśród: uczniów nauczycieli rodziców dotyczący respektowania praw dziecka w środowisku lokalnym                                                 |

## Plan działań wychowawczych dla klasy CZWARTEJ

**Cel wychowania:** Dziecko wie, jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi

**Efekty działań wychowawczych:**

- Zna i stosuje w praktyce zasady aktywnego słuchania
- Potrafi jasno i konstruktywnie formułować wypowiedzi
- Używa komunikatu JA jako przedstawiającego odczucia nadawcy
- Potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sąd i oczekiwania.

| Cele operacyjne                                            | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Osoba odpowiedzialna      | Sposób ewaluacji                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Uczymy się słuchać aktywnie.                            | Poznajemy sposoby koncentrowania uwagi ćwiczenia rysunkowe zabawy liczbowe<br>Poznajemy techniki ułatwiające aktywne słuchanie: parafraza odzwierciedlenie uczuć dowartościowanie wyjaśnianie                                                                                                                                                                     | Nauczyciele<br>Wychowawca | Rozmowy z nauczycielami<br>Wychowawca<br>Dyrektor Szkoły<br>Testy i sprawdziany rozumienia tekstów mówionych<br>Wychowawca<br>Nauczyciele<br>samokontrola ucznia |
| 2. Poznajemy zasady sprzyjające jasności wypowiedzi.       | Poznajemy istotę procesu komunikacji i przyczyny zakłóceń: zabawa typu Głuchy Telefon - analiza przyczyn błędów w odbiorze komunikatu i sposobu ich uniknięcia określenie cech jasnego wypowiadania się (intonacja głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi, itp.)                                                                                              | Nauczyciele<br>Wychowawca | Rozmowy z uczniami<br>Wychowawca<br>Nauczyciele<br>Rodzice                                                                                                       |
| 3. Uczymy się mówić, co czujemy i rozumieć uczucia innych. | Uczymy się używać komunikatu JA w sytuacjach trudnych Ja czuję (jestem)...wskazanie swojego konkretnego uczucia kiedy ty..<br>.przedstawienie konkretnego zachowania wywołującego daną emocję ponieważ ....opisanie powodu pojawiania się takich emocji u nadawcy Poznajemy sposoby odczytywania „mowy ciała” ćwiczenia typu co mówi ta twarz, co czuł, co myślał | Nauczyciele<br>Wychowawca | Obserwacja wychowawcza<br>Rodzice                                                                                                                                |
| 4. Uczymy się wyrażać prośby, sądy i oczekiwania           | Uczymy się wyrażać swoje zdania - symulacje sytuacji domowych, szkolnych pomagające odreagować role asertywnych uczniów, ćwiczenia umiejętności wyrażania i obrony swoich praw.                                                                                                                                                                                   | Wychowawca                | Obserwacje<br>Wychowawca<br>Rodzice<br>Nauczyciele                                                                                                               |

## Plan działań wychowawczych dla klasy PIĄTEJ

**Cel wychowania:** Uczeń zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować

**Efekty działań wychowawczych:**

- Obserwuje własne zachowanie w różnych sytuacjach
- Ma świadomość swoich zalet i wad
- Dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić
- Rozumie potrzebę krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu
- Potrafi i chce się pozytywnie zaprezentować.

| Cele operacyjne                                                    | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osoba odpowiedzialna                                                         | Sposób ewaluacji                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Obserwuje swoje zachowania w różnych sytuacjach.                | Gry dramatyczne pokazujące formy zachowań i uczucia charakterystyczne dla każdego dziecka w danej sytuacji np. Jesteśmy na niby. Naśladowanie rzeczywistości ukazujące zachowania własne i innych autentycznych sytuacji np. I co ja z sobą zrobię. ?                            | Pedagog szkolny<br>Wychowawca                                                | Obserwacja<br>Wychowawca<br>Uczniowie Ankiety dla uczniów<br>Techniki socjometryczne np. J.Z. Moreno „Zgadnij kto”<br>Pedagog szkolny |
| 2. Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opinii innych.      | Jaka (jaki) jestem? - przeprowadzamy wywiady z osobami ważnymi: rodzicami, krewnymi, przyjaciółmi, ulubionym nauczycielem<br>Sporządzamy mapę mentalną JA z zaznaczeniem swoich mocnych stron charakteru i działań oraz tych, nad którymi należy pracować<br>Jaka (jaki) jestem? | Rodzice i krewni<br>Uczniowie<br>Wychowawca<br>Pedagog szkolny<br>Wychowawca | Kwestionariusze do samooceny ucznia<br>Pedagog szkolny<br>Wychowawca Test np. Zdań niedokończonych<br>Pedagog szkolny                 |
| 3. Dostrzegamy świat własnych potrzeb i zasobów swoich możliwości. | Piszmy Księgę Marzeń i Celów (klasy, szkoły, każdego ucznia indywidualnie)                                                                                                                                                                                                       | Uczniowie Rodzice<br>Wychowawca                                              | Wywiad Dyrektor Szkoły Rada Szkoły                                                                                                    |
| 4. Potrafimy dokonać autoprezentacji.                              | Przygotowujemy sesję reklamową<br>Uczeń o jakim się marzy - symulacje autoprezentacji czyli przedstawienie siebie w formie słownej plastycznej ze szczególnym uwzględnieniem pozytywów                                                                                           |                                                                              |                                                                                                                                       |

### Plan działań wychowawczych dla klasy SZÓSTEJ

| Cele operacyjne                                      | Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Osoba odpowiedzialna                                                | Sposób ewaluacji                                                                                             |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Planujemy swój czas i metody pracy.               | Wyznaczanie sobie celów krótkoterminowych (na miesiąc) i długoterminowych (semestr, rok). Rozważania dotyczące sposobów realizacji wyznaczonych celów, Gromadzenie informacji o najbardziej efektywnych i najskuteczniejszych metodach pracy. Ustalenie planu pracy (zgodnie z planem lekcji). Organizacja własnego warsztatu pracy.                                                                                                                                                                                                                                       | Wychowawca<br>Nauczyciele<br>bibliotekarz Rodzice                   | Obserwacja<br>Nauczyciele<br>Wychowawca<br>Rodzice                                                           |
| 2. Planujemy swój wypoczynek.                        | Gromadzenie informacji dotyczących możliwości spędzania wolnego czasu w naszej miejscowości (biblioteki, czytelnie, koła zainteresowań działające przy Miejskim Domu Kultury). Organizowanie wycieczek klasowych do kina, teatru, muzeum (analiza repertuaru; informacje, ciekawostki dotyczące oglądanego filmu, przedstawienia czy ekspozycji; ustalenie trasy wycieczki, jej kosztów). Organizowanie wycieczek klasowych poza teren miasta (wyznaczanie miejsca i trasy wycieczki, sposobu dojazdu, kosztów, przygotowanie informacji na temat miasta i jego zabytków). | Rodzice<br>Wychowawca<br>Nauczyciel opiekun imprezy Dyrektor Szkoły | Podsumowanie imprezy przez uczniów wychowawców opiekunów imprez rodziców                                     |
| 3. Kontrolujemy i oceniamy swoją pracę.              | Zapoznanie ze sposobem oceniania; analiza własnych osiągnięć związanych z wyznaczonym sobie celem krótkotrwałym, omówienie efektów własnej pracy. Opracowanie Poradnika Ucznia, w którym wykorzystane zostaną wnioski z dotychczasowych doświadczeń; znajdują się w nim najlepsze pomysły i sposoby na realizację celów i zamierzeń.                                                                                                                                                                                                                                       | Uczniowie Rodzice<br>Wychowawca                                     | Obserwacja własnych dokonań                                                                                  |
| 4. Rozwijamy swoje uzdolnienia.                      | Analiza własnych potrzeb, predyspozycji i zainteresowań. Rozważania dotyczące możliwości samodoskonalenia, rozwijania zainteresowań, realizacji potrzeb. Gromadzenie informacji o działających na terenie szkoły kołach zainteresowań oraz placówek funkcjonujących na terenie miasta.                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Uczniowie<br>Wychowawca<br>nauczyciele                              | Obserwacja<br>Nauczyciele<br>Wychowawca<br>Uczniowie                                                         |
| 5. Wykorzystujemy własne możliwości, by pomóc innym. | Analiza własnych uzdolnień w celu określenia swoich „mocnych stron” (forma gazetki ściennej Pomocna dłoń w naszej klasie). Organizacja zespołów wzajemnej pomocy koleżeńskiej, które pomogą poprawić osiągnięcia w nauce uczniom słabszym.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Uczniowie<br>Wychowawca                                             | Obserwacja<br>Nauczyciele<br>Wychowawca<br>Podsumowanie osiągnięć przez analizę ocen Uczniowie<br>Wychowawca |

## **XI. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE**

W szkole obchodzone są co roku uroczystości i imprezy

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej
- Dzień Edukacji Narodowej
- Narodowe Święto Niepodległości
- wigilie klasowe
- przedstawienia jasełkowe
- zabawy karnawałowe
- rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Dzień Dziecka połączony z Dniem Sportu
- uroczyste zakończenie roku

## **XII. EWALUACJA PROGRAMU**

Program wychowawczy poddawany jest ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana jest przy wykorzystaniu co najmniej dwóch różnych narzędzi.

### **FORMY EWALUACJI:**

- obserwacja (wychowawcy klas)
- ankiety dla uczniów
- ankiety dla rodziców
- wywiad (Dyrektor Szkoły, Rada Rodziców)
- wywiady z uczniami
- wywiady z rodzicami
- analiza dokumentów
- obserwacja i ocena zachowań

Szkolny Program Wychowawczy  
zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 10 września 2015  
po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Rodziców  
i Samorząd Uczniowski.

Przewodniczący Rady Pedagogicznej

---

Przewodniczący  
Samorządu Uczniowskiego :

---

Przewodniczący  
Rady Rodziców:

---